

27 студзеня, каб падвесці вынікі працы галіны культуры, у канферэнц-зале Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі сабралася больш за 500 работнікаў сферы, дзеячаў культуры і мастацтваў з усёй краіны, прадстаўнікоў зацікаўленых устаноў і арганізацый.

У працы выніковага пасяджэння прымалі ўдзел члены калегіі Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, адказныя асобы з Адміністрацыі Прэзідэнта, Савета Міністраў краіны і Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Найбольш вялікай колькасцю ўдзельнікаў былі прадстаўлены міністэрствы і ведамствы нашай дзяржавы. Абмяркоўвалі дасягненні і праблемы сферы культуры супрацоўнікі Міністэрства фінансаў, Міністэрства статыстыкі і аналізу, Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, Міністэрства спорту і турызму, Міністэрства адукацыі, Міністэрства інфармацыі, Камітэта дзяржаўнага кантролю, Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання, Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, Міністэрства замежных спраў, кіраўніцтва Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі. Сярод гасцей калегіі — таксама і супрацоўнікі апарата Упаўнаважанага па справах рэ-

лігій і нацыянальнасцей, Прадстаўніцтва Пастаяннага Камітэта Саюзнай дзяржавы ў беларускай сталіцы ды шэрагу іншых структур.

Кожная з падпарадкаваных Міністэрству культуры ўстаноў (а гэта 155 удзельнікаў пасяджэння выніковай калегіі Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь) прадставіла на вялікі сход галіны дэлегацыі, у склад якіх увайшлі дырэктары, мастацкія кіраўнікі калектываў, а таксама вядучыя дзеячы культуры і мастацтваў.

Агульны лік рэгіянальных дэлегацый — 230 чалавек. Кожная з іх — гэта начальнікі ўпраўленняў куль-

туры аблвыканкамаў, аддзелаў культуры рай- і гарвыканкамаў, спецыялісты па ахове гісторыка-культурнай спадчыны ўпраўленняў культуры рэгіёнаў краіны, кіраўнікі абласных камітэтаў прафсаюзаў работнікаў культуры, абласных навукова-метадычных цэнтраў, ССНУ, філармоній, тэатраў, бібліятэк, музеяў, кінавідэапракатных арганізацый, прадстаўнікі ўстаноў культуры абласцей — лаўрэаты прэмій і пераможцы конкурсаў 2009 года. Некаторыя з іх выказалі сваё меркаванне пра перспектывы на 2010 год на старонках гэтага нумара "Культуры".

Культура — гэта той фактар у жыцці грамадства, які разам з адукацыяй з'яўляецца галоўным стрыжнем, падмуркам пабудовы развітой і паспяховай дзяржавы. Культура забяспечвае развіццё здоровага грамадства, фарміраванне грамадзяніна як асобы.

Ролю культуры дакладна вызначыў Прэзідэнт нашай краіны: "Цывілізаваная дзяржава без культуры няма". Увага і падтрымка з боку Кіраўніка дзяржавы і Урада краіны, удзел у мерапрыемствах, шматлікія нарматыўныя акты, скіраваныя на падтрымку ўстаноў культуры, кантроль за іх рэалізацыяй, шэраг дзяржаўных і галіновых праграм, што сёння паспяхова рэалізуюцца — даюць свой плён у справе развіцця нацыянальнай культуры і мастацтва. Дзяржаўныя прэміі Рэспублікі Беларусь і спецыяльныя прэміі Прэзідэнта дзеячам культуры і мастацтва, прэміі "За духоўнае адраджэнне", гранты фондаў Прэзідэнта па падтрымцы культуры і мастацтва, творчай моладзі — важны фактар падтрымкі нацыянальнай культуры. За апошнія гады створана сістэма развіцця культуры і назвапашаны вялікі вопыт практычнай дзейнасці, якія дазваляюць беларускай культуры стаць стратэгічным рэсурсам нашай дзяржавы.

Даклад міністра культуры Рэспублікі Беларусь Паўла Латушкі на выніковай калегіі Міністэрства культуры краіны вызначыў асноўныя акцэнтны дзейнасці сферы летась, акрэсліў перспектыву яе развіцця ў 2010-м годзе, узяў мноства актуальных пытанняў.

Рыхтуючы для гэтага нумара "К" асноўныя тэзісныя палажэнні выступлення кіраўніка сферы, мы вылучылі надзённыя аспекты, закранутыя міністрам культуры, у своеасаблівыя эпіграфы да падраздзелаў даклада.

Культурны падмурак для паспяховай дзяржавы

3 даклада міністра культуры Рэспублікі Беларусь Паўла Латушкі

Класік нацыянальнай літаратуры Уладзімір Караткевіч, 80-годдзе з дня нараджэння якога мы будзем адзначаць сёлета, казаў: “У беларусаў ёсць свая, Богам дадзеная, зямля. Яна прыўкрасная, іншай у іх няма і не будзе. Таму яе трэба берагчы, песціць. А калі жывеш на гэтай зямлі, павінен быць яе гаспадаром. Ты не маеш права працаваць дрэнна”.

ва прайшла атэстацыя Беларускай акадэміі мастацтваў. Праведзена атэстацыя пяці сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў. Створана паўна-вартасная сістэма навучальных устаноў культуры і мастацтва, якая забяспечвае падрыхтоўку спецыялістаў па пяці профілях і 29 спецыяльнасцях.

2009 год быў багаты на падзеі і культурныя дасягненні. Сярод іх: увод у дзеянне пасля капітальнага рамонту Вялікага тэатра оперы і балета, працяг рэканструкцыі помнікаў гісторыка-культурнай спадчыны — Палацава-паркавага комплексу ў Нясвіжы і Замкавага ў Міры, будаўніцтва і адкрыццё новых устаноў культуры, у тым ліку — 2-х музеяў, 10-ці бібліятэк, 37-мі новых тыпаў клубных устаноў у аграгарадках.

Дэманстрацыяй культурных дасягненняў рэгіёнаў сталі маштабныя і цікавыя творчыя справаздачы абласцей і г. Мінска ў Палацы Рэспублікі, прысвечаныя 65-годдзю

вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Праведзены на высокім арганізацыйна-творчым узроўні міжнародныя фестывалі “Славянскі базар у Віцебску”, кінафестываль “Лістапад” і форум тэатральнага мастацтва “Панарама” ў Мінску, “Залаты шлягер у Марілёве” і іншыя.

Цікавым новым творчым праектам з’явіўся Рэспубліканскі конкурс маладых талентаў “Зорка ўзышла над Беларуссю”, першы этап якога паспяхова прайшоў у гарадах і раёнах краіны ў канцы мінулага года.

Святкаванне 65-годдзя вызвалення Беларусі адзначылася кульмінацыйнай падзеяй — гала-канцэртам “Мы перамаглі!” ля стэлы “Мінск — горад-герой”, у праграму якога былі ўключаны выступленні лепшых калектываў з абласцей і сталіцы.

Буйная выстаўка-кірмаш “Горад майстроў”, праведзеная 4 ліпеня ў Мінску, прадставіла лепшыя ўзоры мастацтва рэгіёнаў нашай краіны.

Стан культуры ўплывае на імідж краіны.

У мінулым годзе быў рэалізаваны шэраг важных міжнародных праектаў. Праведзены Год культуры Расіі, Дні культуры Кітая. У Маскве праведзены Дні культуры Беларусі. Творчыя калектывы рэспублікі забяспечвалі культурныя праграмы ў рамках Нацыянальных выставак Беларусі ў Расіі, Польшчы і Літве.

Падпісаны міжрадавае пагадненне аб культурным супрацоўніцтве з Францыяй, Дзяржавай Катар, міжведасныя пагадненні аб супрацоўніцтве з міністэрствамі культуры Літвы і Туркменістана. Паміж міністэрствамі культуры Беларусі і Расіі падпісана Праграма арганізацыі і правядзення ў 2010 годзе Года культуры Беларусі ў Расіі. Падрыхтаваны да падпісання міжрадавыя пагадненні аб супрацоўніцтве ў галіне культуры з Італіяй і Грэцыяй, праграмы супрацоўніцтва ў сферы культуры з Літвой, Польшчай і Украінай.

Паспяхова прайшла міжнародная акцыя — Еўрапейскія Дні Спадчыны на тэму: “Беларусь самабытная. Традыцыя. Мова. Рамёствы”.

(Працяг на стар. 4)

2009: дата, падзея, справаздача

2009: дата, падзея, справаздача

2009: дата, падзея, справаздача

Уладзімір Фёдаравіч Матвейчук з кіраўнікамі сферы культуры абласцей на творчай справаздачы Гродзеншчыны ў Палацы Рэспублікі.

Хацелася б адзначыць працу ўпраўлення культуры Гомельскага аблвыканкама па метадычным забеспячэнні дзейнасці музеяў. Лідзіруючыя пазіцыі ў рэспубліцы займае Гомельскі палацава-паркавы ансамбль. Выдатных паказчыкаў дасягнуў і Гомельскі абласны музей ваеннай славы.

Сярод раённых музеяў хочацца вылучыць Жлобінскі гісторыка-краязнаўчы музей, Рагачоўскі музей народнай славы, Тураўскі краязнаўчы музей, музей "Трагедыі Чарнобыля" ў в. Судкова Хойніцкага раёна, Музей гісторыі Светлагорска.

Самы высокі паказчык у краіне па ўвядзенні новых відаў музейных платных паслуг і праведзеных праграмах — у Віцебскай вобласці. У кожным рэгіёне распрацавана не менш чым адзін турыстычны маршрут. Полацкі запаведнік атрымаў Першую інтэрнет-прэмію конкурсу "ТІВО-2009" за партал "Музеі Беларусі" ў намінацыі "Культура і мастацтва".

Аднак існуюць тут і недапрацаваныя моманты... Германавіцкі музей культуры і побыту з унікальнай калекцыяй Язэпа Драздовіча не мае фондасховішча і памяшкання для працы супрацоўнікаў.

На Брэстчыне патрабуюць капітальнага рамонту будынкі абласнога краязнаўчага музея, яго філіяла "Выратаваныя каштоўнасці", адміністрацыйны будынак філіяла "Камянецкая вежа", Музей Беларускага Палесся, Івацэвіцкі краязнаўчы музей.

Неабходна будаўніцтва фондасховішчаў у Музеі гісторыі Брэста, Мотальскім музеі народнай творчасці, пашырэнне фондасховішча ў Ганцавіцкім краязнаўчым музеі.

Ёсць упэўненасць, што гэтыя праблемы будуць вырашаны, паколькі выдзяленне сродкаў прадугледжана абласнымі бюджэтам у 2010 — 2015 гадах.

Тэндэнцыя стабільнага павелічэння наведвальнікаў дзяржаўных музеяў Магілёўскай вобласці, што акрэслілася ў мінулыя гады, захоўвалася і ў 2009-м. Але гэты паказчык амаль у два разы меншы ў параўнанні з музеямі Гомельшчыны, Віцебшчыны і Міншчыны. Над гэтым трэба працаваць...

На працягу 2009 года 124-ма адзінкамі папоўніўся Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей, які цяпер налічвае 4911 значных аб'ектаў. Праз Дзяржаўную інвестыцыйную праграму фінансуецца 13 аб'ектаў культуры.